

Správa silnic Olomouckého kraje, příspěvková organizace
poštovní přihrádka 37, Lipenská 753/120, 779 00 Olomouc

Organizace je zapsaná v obchodním rejstříku, vedeném Krajským soudem v Ostravě v oddíle Pr, vložka 100 dnem 14.11.2002

Muzeum silnic ve Vikýřovicích u Šumperka

Hraběšická 203, 788 13 Vikýřovice

tel.: 583211688, muzeumsilnic@ssok.cz, www.muzeumsilnic.cz

IČO: 70960399 DIČ: CZ70960399

Výroční zpráva o činnosti Muzea silnic ve Vikýřovicích u Šumperka za rok 2023

Ve Vikýřovicích, leden 2024

Zpracovala: Mgr. Alena Turková

Počet výtisků. 2

Obsah

1. Úvod
2. Sbírka Muzea silnic ve Vikýřovicích u Šumperka
3. Presentace
4. Přílohy

1. Úvod

Akviziční, prezentační i vědecko - výzkumná činnost pracovníků Muzea silnic byla v roce 2023 zaměřena na práce spojené se systematickým získáváním nových sbírkových přírůstků, s jejich evidencí, uložením a případnou očištěním a konzervací, s jejich prezentací ve stálých expozicích, na výstavách nebo na webových stránkách Muzea silnic.

V rámci sbírkotvorné činnosti se uskutečnila 3 jednání Poradního sboru pro sbírkotvornou činnost (PSSČ), akviziční činnost byla zaměřena dle Strategie sbírkotvorné činnosti Muzea silnic ve Vikýřovicích na historii našich dálnic, silnic a silničních mostů, na dokumentaci podnikatelské rodiny Kleinů – stavitelů silnic, železnic a mostů. Silniční historii mj. významně obohatily např. pamětní medaile prof. Špůrka za zásluhy o rozvoj České silniční společnosti nebo kolekce reklamních materiálů a dobových fotografií z produkce Škodových závodů v Plzni. Díky instalaci výstavy o historii dopravního značení se podařilo získat směrovou tabuli a dodatkovou tabuli z období 1939 – 1945 či dřevěné stojany, na které byly v minulosti upevňovány dopravní značky. Archiválie ve sbírce muzea silnic ve Vikýřovicích obohatil mj. cirkulář Předpis pro cestáře na podkrajních silnicích z roku 1829.

Pod 62 přírůstkovými čísly bylo do sbírky muzea zaevidováno 72 kusů nových sbírkových předmětů, z toho 36 kusů bylo trojrozměrného charakteru. Koupí bylo získáno 7 kusů sbírkových předmětů, darem 1 kus, vlastním sběrem – výzkumem 65 kusů sbírkových předmětů. Celkem je tak ve sbírce Muzea silnic ve Vikýřovicích u Šumperka k 31. 12. 2023 evidováno 2.912 kusů sbírkových předmětů zapsaných v přírůstkové knize pod 1.729 přírůstkovými čísly. V rámci evidence nových sbírkových předmětů ve 2. stupni evidence v programu DEMUS, kdy je z celkového počtu 2.912 kusů sbírkových předmětů zpracováno 2.897 kusů předmětů, pokračovala také digitalizace sbírkových předmětů muzea. Digitalizace probíhá formou skenování dvojrozměrných sbírkových předmětů a fotografováním trojrozměrných.

Ve dvou výstavních sálech a v přednáškovém sále Muzea silnic bylo z plánovaných 7 výstav nakonec uskutečněno 9 výstav, další 2 výstavy, resp. výstava Žďákovský most – ocelový most století, kterou připravili kurátorky muzea a která zde byla instalována v roce 2022, byla zapůjčena do Prácheňského muzea v Písku a na Dopravní fakultu Jana Pernera Univerzity Pardubice. Mimo plán byla instalována venkovní putovní výstava Mobilizace 1938, která připomínala 85. výročí vyhlášení

všeobecné mobilizace v ČSR, která se odehrávala mj. i na našich cestách i silnicích. Výstava byla zapůjčena z VHÚ Praha a ve spolupráci se členy Čs. obce legionářské, Pěší rotou aktivní zálohy Armády ČR a Krajským vojenským velitelstvím Olomouc se v den vyhlášení mobilizace, 23. září, uskutečnilo i Odpoledne v Muzeu silnic, které mělo velkou návštěvnost i příznivý ohlas mezi návštěvníky.

Přínosnou je i spolupráce se členy Čs. obce legionářské ze Šumperka a okolí. Za rok 2023 se podařilo uskutečnit 11 společných akcí, v rámci nichž zajišťují pracovníci muzea pro žáky základních škol ze Šumperska a studenty šumperských středních škol komentované prohlídky stálé muzejní expozice Po stopách bratří Kleinů – stavitelů silni, železnic a mostů.

Ve srovnání s rokem 2022 zůstala návštěvnost Muzea silnic v roce 2023 víceméně na stejné úrovni, výstavy, stálé expozice a jiné akce navštívilo přes 7.000 návštěvníků. Nejúspěšnější výstavou byla již tradičně výstava instalovaná v rámci projektu Svět kostiček, určená pro rodiny s dětmi. Z celkového počtu návštěvníků je cca 23% neplatících, především dětí do 6 let, účastníků vernisáží, Dnů evropského kulturního dědictví, Mezinárodního dne muzeí apod. V letošním roce došlo k nárůstu neplatících návštěvníků a to z důvodu poměrně velké návštěvnosti výstav Kovožavody Semily hrabě i zdravě a Igráček. Zvýšená návštěvnost byla i v rámci volných vstupů – Mezinárodní den muzeí, Dny evropského kulturního dědictví a také na Odpoledni v Muzeu silnic.

Činnost muzea zajišťovali v roce 2023 čtyři stálí pracovníci – vedoucí muzea/kurátor sbírkového fondu, kurátor sbírkového/konzervátor, konzervátor/průvodce/domovník, uklízečka/průvodce/pokladní.

Celkové provozní náklady Muzea silnic činily 4 762 449,86 Kč (z toho mj. mzdy 2 276 690 Kč, náklady na zdravotní a sociální pojištění 769 540 Kč).

2. Sbírka Muzea silnic ve Vikýřovicích

2.1. Sbírka MS

Sbírka Muzea silnic ve Vikýřovicích u Šumperka je od roku 2007 zapsána v Centrální evidenci sbírek Ministerstva kultury České republiky (dále jen „CES“) pod evidenčním číslem **VIK/007-01-15/353007**. Akviziční a evidenční činnost kurátora sbírkového fondu byla naplňována dle platné Směrnice ředitele SSOK, příspěvkové organizace

č. SM 16-2008 - Režim zacházení se sbírkou Muzea silnic ve Vikýřovicích u Šumperka a MP 07A-2007 Koncepce sbírkotvorné činnosti Muzea silnic ve Vikýřovicích.

Dne 22. 11. 2023 se na MK ČR v Praze uskutečnilo Metodické setkání k muzejní legislativě – účast Mgr. Turková, Mgr. Pospíšilová. Na tomto semináři byla projednávána novela prováděcí vyhlášky č. 275/2000 Sb. a aktualizace zákona č.122/2000 o ochraně sbírek muzejní povahy, podmínky vývozu sbírkových předmětů do zahraničí a kontroly sbírek muzejní povahy.

2.2. Evidence sbírkových předmětů

V prvním stupni evidence sbírkových předmětů - chronologické - bylo zapsáno do přírůstkové knihy Muzea silnic v roce 2023 celkem 72 kusů sbírkových předmětů pod 63 přírůstkovými čísly. Z tohoto počtu je 36 kusů předmětů dvojrozměrného charakteru (mapy, pohlednice, dokumenty ad.), 36 kusů předmětů je trojrozměrných (mechanismy, obrazy, odznaky, dopravní značky apod.).

Z toho:

koupě – 7 kusů sbírkových předmětů

vlastní sběr – 65 kusů sbírkových předmětů

SUMÁŘ:

Celkem je ve sbírce Muzea silnic ve Vikýřovicích u Šumperka k 31. 12. 2023 evidováno 2.912 kusů sbírkových předmětů zapsaných v přírůstkové knize pod 1.791 přírůstkovými čísly. Za rok 2023 přibylo 72 kusů sbírkových předmětů zapsaných pod 62 přírůstkovými čísly.

Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost se v roce 2023 sešel 3 x (7. 2. 2023, 1. 11. 2023, 31. 8. 2022, a 11. 12. 2023), ve všech případech bezúplatného i úplatného nabývání věcí movitých do sbírky se vyjádřil kladně (viz Protokoly z jednání poradního sboru pro sbírkotvornou činnost). Jednání se zúčastnili vždy všichni jmenovaní členové poradního sboru (interní člen - Mgr. Alena Turková – za Muzeum silnic ve Vikýřovicích, externí členové – Ing. Roman Bednář, Mgr. Mária Kudelová, Vlastivědné muzeum v Šumperku).

V systematické druhostupňové evidenci v programu DEMUS bylo v roce 2023 zkatalogizováno 210 kusů sbírkových předmětů (183 inventárních čísel, 162 kusů evidenčních karet). Výstupem elektronické evidence sbírkových předmětů v programu DEMUS jsou 3 páry evidenčních karet, které jsou z bezpečnostních důvodů uloženy na třech různých místech objektu muzea.

Evidence sbírkových předmětů je vedena v Přírůstkové knize Muzea silnic, průběžně doplňovány jsou i lokace (uložení) sbírkových předmětů.

SUMÁŘ:

K 31. 12. 2023 je v systematické druhostupňové evidenci evidováno pod 2.681 inventárními čísly 2.897 ks sbírkových předmětů z celkového počtu 2. 912 ks sbírkových předmětů ve sbírce.

2.3. Inventarizace

V roce 2023 bylo inventarizováno celkem 271 kusů sbírkových předmětů zaevidovaných v přírůstkové knize v roce 2022 – př. čísla 1/2022 – 43/2022 (74 kusů sbírkových předmětů), a v roce 2012 – př. čísla 1/2012 – 120/2012 (197 kusů sbírkových předmětů). **Inventarizováno bylo cca 9,5% z celkového počtu sbírkových předmětů 2.912 kusů evidovaných k 31. 12. 2023.**

2.4. Zpracování sbírkových předmětů za využití počítače – program DEMUS

Evidence všech sbírkových předmětů je vedena v počítačovém programu DEMUS.

2.5. Digitalizace sbírkových předmětů

V roce 2023 bylo digitalizováno 156 kusů sbírkových předmětů - pohlednic a fotografií, dokumentů, uměleckých děl, artefaktů silnic, předmětů s námětem silnic a mostů.

Dne 19. 5. 2023 a 27. 6. 2023 se na Krajském úřadu Olomouckého kraje uskutečnila dvě jednání pracovní skupiny pro digitalizaci kulturního dědictví ve vlastnictví Olomouckého kraje – účast Mgr. Turková, Mgr. Pospíšilová. Na další jednání zástupci Muzea silnic ve Vikýřovicích přizváni nebyli, protože bylo rozhodnuto, že digitalizaci sbírkových předmětů sbírky Muzea silnic ve Vikýřovicích bude provádět digitalizační pracoviště Vlastivědného muzea v Šumperku.

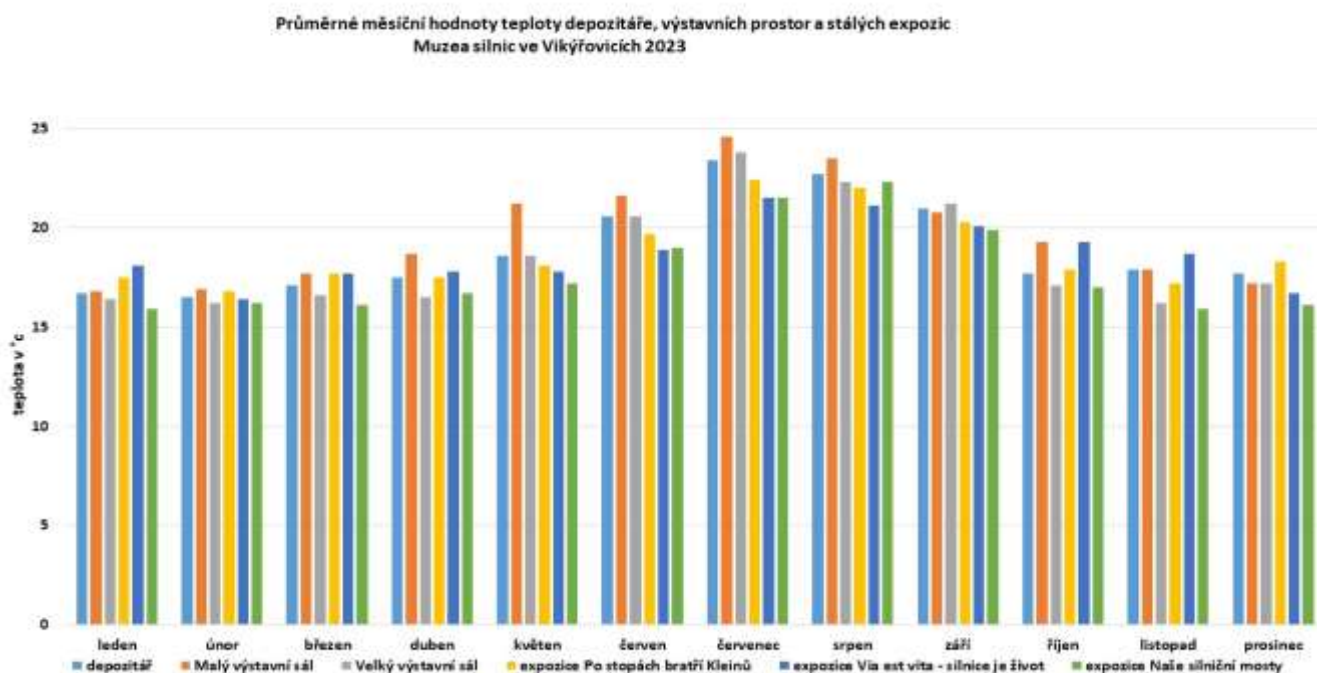
2.6. Konzervace a rekonzervace

Rekonzervace proběhla v roce 2023 především u vlastních muzejních sbírkových předmětů instalovaných ve stálých muzejních expozicích – 15 kusů (silniční sáně, bryčka, loukoťová kola, kovářský měch, pozůstatky haťové cesty). **Konzervace** byla provedena u 5 kusů předmětů - vlastních (nové sbírkové předměty – např. litinový sloup, dopravní značky, ohýbač značek). Byla provedena údržba mechanismů ve venkovní expozici – 25 kusů. **Celkem bylo rekonzervováno a konzervováno 45 kusů předmětů.**

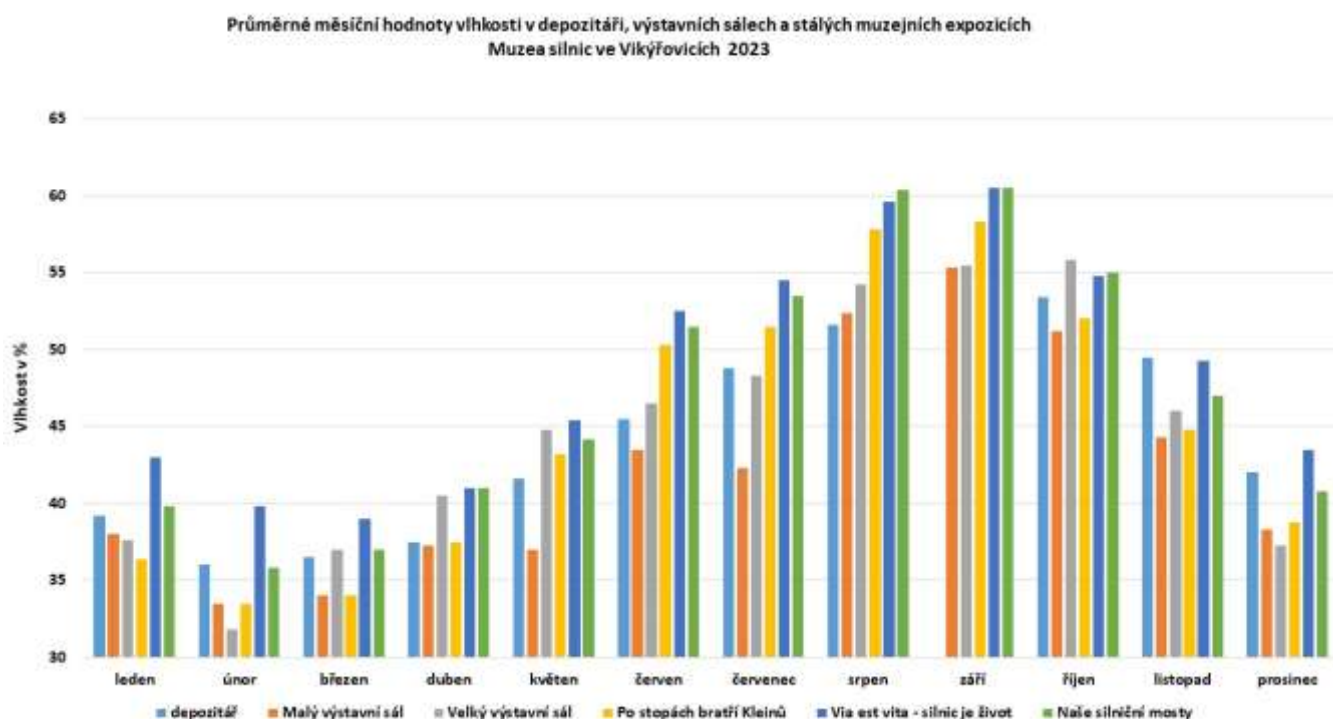
2.7. Práce se sbírkami

Pravidelně sledovány jsou klimatické podmínky ve stálé expozici muzea, záznamy jsou prováděny a zaevidovány 1 x týdně – Mgr. Karla Pospíšilová.

Z grafů průměrných měsíčních hodnot teploty a vlhkosti vyplývá, že kromě letních měsíců, kdy tyto hodnoty pravidelně narůstají, je teplota i vlhkost v depozitáři, ve výstavních prostorách i ve stálých muzejních expozicích víceméně stabilní.

Protože především výstavní prostory v letních měsících vykazují průměrné navýšení teplot o cca 5-7 °C, je věnována zvýšená snaha o snížení teplot omezením intenzity elektrického osvětlení (používání jen zářivek bez bodového nasvětlení exponátů), větráním především v brzkých ranních hodinách, použitím rolet omezujících pronikání slunečního záření. Bez investic do klimatizace výstavních prostor jsou tato opatření jen částečně účinná. Tato opatření platí také deponitární prostory, kde výkyvy teplot jsou tak velké.

U většiny výstavních a expozičních prostor, v menší míře i u deponitáře muzea, dochází v červnu – říjnu k navýšení vlhkosti, ta však téměř ve všech případech nepřekračuje doporučených max. 60%. Ve stálých expozicích byly dvojrozměrné papírové originály (grafické listy, diplomy, bankovky apod.) nahrazeny kopiemi, ostatní exponáty jsou sledovány a průběžně ošetřovány konzervačními prostředky apod. Ve výstavním plánu jsou na toto období plánovány výstavy spíše dvojrozměrných i trojrozměrných exponátů nesebírkového charakteru. Bez investice do klimatizace je možné vlhkost omezit jen pravidelným větráním.

2.8. Centrální evidence sbírek CES

Do CES MK ČR byla dne 31. 10. 2023 zaslána žádost o aktualizaci (inv. č. 20.1195 – 20.1245, 30.857 – 30.865, 40.123 - 40.131, 60.47), **zápis byl na MK ČR potvrzen dne 22. 1. 2023.**

2.9. Doprovodná evidence – předměty se vztahem ke sbírkám

V roce 2023 byl doplněn soubor archívních materiálů - studie, projektové úkoly, podrobné a předběžné návrhy dokumentující stavby a rekonstrukce silnic a dálnic a mostů na území ČR, statistiky dopravní nehodovosti, sčítání dopravy a směrové dopravní průzkumy – celkem 31 kusů.

Do doprovodné evidence bylo zaevidováno celkem 28 kusů předmětů se vztahem ke sbírkovým předmětům (např. duplikáty sbírkových předmět – odznaky, pozvánky, plakety ad.), které se přednostně využívají při instalaci výstav, v expozicích apod. Originály jsou evidovány a uloženy v depozitáři. Do příruční knihovny bylo zaevidováno 75 kusů publikací, zpráv, propagačních materiálů apod.

3. Prezentace

3.1. Publikační činnost

3.1.1. Aktuální informace o výstavách a jiných muzejních aktivitách v regionálním i celostátním tisku, na vlastních nebo jiných webových stránkách (šumpersko.net, retour, kudy z nudy apod., zpravodaj Vikýřovic) na facebooku a twitteru MS ad.

3.1.2. Spolupráce na publikaci Pražský dálniční okruh, vydalo NTM Praha, 2023

3.2. Prezentační činnost

3.2.1. prezentace Muzea silnic formou pozvánek, webových odkazů a zábavných kvízů na facebookových stránkách MS

3.2.2. prezentace sbírkových předmětů na facebooku Muzea silnic (Perličky ze sbírky Muzea silnic) a na webových stránkách Muzea silnic, prezentaci nejunikátnějších sbírkových předmětů na portále eSbírky (ve spolupráci s Národním muzeem Praha).

3.3. Výstavy:

Malý výstavní sál a přednáškový sál (MS, PS)

3.3.1. **Ondřej Bačík st.** – výstava fotografií, z roku 2022 – 5. 1. 2023 (PS)

3.3.2. **Zkamenělé stopy** – ve spolupráci Muzea Prostějovska, Vlastivědného muzea v Olomouci a Katedry geologie Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, 10. 11. 2022 – 18. 2. 2023 (MS)

3.3.3. **Z historie dopravního značení** – dopravní značky – MS, 18. 4. – 30. 9. 2023 (MS)

3.3.4. **Igráček na cestách** – ve spolupráci s firmou Efko, 17. 10. 2023 – 6. 1. 2024

Velký výstavní sál

3.3.5. **Šťastnou cestu do nového roku** – novoročenky se silniční tematikou a sv. Kryštof – z roku 2022 – 25. 2. 2023

3.3.6. **Sopky v geologické minulosti Moravy a Slezska** – ve spolupráci s Muzeem a galerií v Prostějově, Vlastivědným muzeem v Olomouci a UP Olomouc – 16. 3. – 17. 6. 2023

3.3.7. **Kovozávody Semily hravě i zdravě** – v rámci projektu Svět kostiček – 24. 6. – 13. 10. 2023

3.3.8. **Když je vášní motorsport** - fotografie šumperského fotografa Vratislava Ondráčka, 20. 10. 2023 – 20. 1. 2024

Nádvoří Muzea silnic ve Vikýřovicích

3.3.9. **Mobilizace 1938** – venkovní putovní výstava, ve spolupráci s VHÚ Praha a Čs. obcí legionářskou – 21. 6. – 23. 9. 2023

Autorské výstavy Muzea silnic ve Vikýřovicích instalované v jiných institucích:

3.3.10. **Žďákovský most – ocelový most století** – Prácheňské muzeum v Písku, 1. 6. – 3. 9. 2023

3.3.11. **Žďákovský most – ocelový most století** - Dopravní fakulta Jana Pernera Univerzity Pardubice, 10. 11. 2023 – 31. 1. 2024

3.4. Stálé muzejní expozice

3.4.1. Ve stálé muzejní expozici **Po stopách bratří Kleinů** byly v roce 2023 provedeny úpravy v interiéru „kanceláře“ – nové tapety apod.

3.4.2. **Expozice via est vita – silnice je život** – k některým vystaveným exponátům byly k českým popiskám přidány QR kódy s cizojazyčnými popiskami (angličtina, němčina).

3.4.3. **Expozice mostů** – k některým vystaveným exponátům byly k českým popiskám přidány QR kódy s cizojazyčnými popiskami (angličtina, němčina).

3.4.4. **Venkovní expozice mechanismů** – instalován nový sbírkový předmět – ŠKODA 706 – speciální cisternový automobil (př.č. 9/2023, inv.č. 60.47). Byla provedena základní údržba vystavených silničních mechanismů, úklid výstavní plochy, doplněny popisky k exponátům.

3.5. Přednášky:

Během roku se uskutečnily 6x komentované prohlídky stálé muzejní expozice Po stopách bratří Kleinů pro žáky základních škol a studenty středních škol – v rámci vzdělávacího programu ve spolupráci s místními členy Čs. obce legionářské.

3.6. Další akce:

18. 5. 2023 – Mezinárodní den muzeí – komentované prohlídky stálých muzejních expozic a výstav, vstup zdarma

19. 8. 2024 – start 9. Fair play rally – ve spolupráci s Veteran klubem Severního Pomoraví – nádvoří muzea, pro návštěvníky staru vstup zdarma

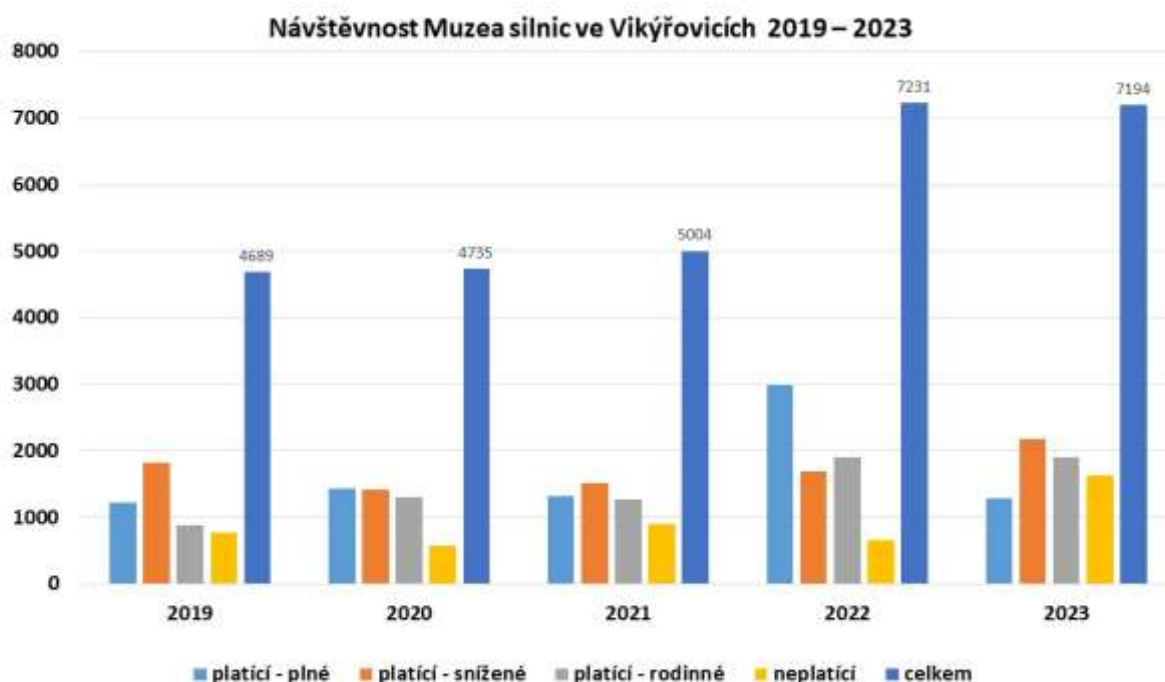
18. 9. 2022 Dny evropského kulturního dědictví – komentované prohlídky stálých muzejních expozic a výstav, vstup zdarma

23. 9. 2023 – Odpoledne v Muzeu silnic – dernisáž výstavy Mobilizace 1938, ve spolupráci se členy Čs. obce legionářské a aktivními zálohami armády ČR - ukázky činnosti Aktivních záloh armády ČR, prezentace, besedy ad., dobová přehlídka módního ošacení 30. let 20. století, vstup zdarma

3.7. Návštěvnost muzea v roce 2023

ROK 2023	30 Kč	50 Kč	110 Kč	Platící	Neplatící	CELKEM
Leden	9	28	24	61	59	120
Únor	86	35	126	247	94	341
Březen	25	54	114	193	73	266
Duben	90	43	90	223	96	319
Květen	23	56	6	85	164	249
Červen	153	118	60	331	88	419
Červenec	314	658	468	1440	305	1745
Srpen	308	733	696	1737	296	2033
Září	156	252	30	438	362	800
Říjen	57	95	90	242	123	365
Listopad	63	70	54	187	71	258
Prosinec	9	44	144	197	82	279
CELKEM	1293	2186	1902	5381	1623	7194

Mezi neplatící návštěvníky jsou evidovány především děti do 6 let, účastníci vernisáží výstav, návštěvníci muzea u příležitosti Mezinárodního dne muzeí, Dnů evropského kulturního dědictví, Odpoledne v Muzeu silnic ve Vikýřovicích, držitelé průkazů (AMG, ICOM, Sváz slovenských múzeí).

4. Přílohy

Příloha č. 1 – Z výstavní činnosti Muzea silnic

Příloha č. 2 – Ostatní akce

Příloha č. 3 – Z nových muzejních přírůstků

Příloha č. 1 – Z výstavní činnosti muzea v roce 2023

Muzeum silnic ve Vlkýřovicích Vás zve na výstavu šumperského fotografa
VRATISLAVA ONDRÁČKA
www.fotosport.cz

**KDYŽ JE VÁŠNÍ
 MOTORSPORT**

Vernisáž se uskuteční v pátek 20. října v 17 hodin
20. říjen 2023 – 20. leden 2024
 Velký výstavní sál Muzea silnic ve Vlkýřovicích

Út-So 9-16 hodin | www.muzeum-silnic.cz | info@muzeum-silnic.cz

**RODINNÁ
 VÝSTAVA**

Muzeum silnic ve Vlkýřovicích
 a český výrobce her a hraček firma EFKO-karton vás zvou na výstavu.

**IGRÁČEK
 na cestách**

17. říjen 2023 – 6. leden 2024
 Muzeum silnic Vlkýřovice • Malý výstavní sál

www.igracek.cz

Na výstavě vás čeká:
 • ukázka legendární české hračky
 • herníčka s Igračkou a jeho autíčky
 • příležitost zazávodit si na legendární české autodráze Ites

Otevírací doba: út-so 9.00-16.00 • Vstupné: dospělí 50 Kč děti 8-15 let, senioři, ZTP 30 Kč

Muzeum silnic ve Vlkýřovicích Vás zve na výstavu

**KOVOZÁVODY
 SEMILY**

HRAVĚ I ZDRAVĚ

www.svetkosticek.cz
24. 6. – 13. 10. 2023
 Výstavní sály Muzea silnic ve Vlkýřovicích s hernami

Út-So 9-16 hodin | Vstupné: 20 Kč - 15 Kč (senioři 10 Kč) - ZTP - 10 Kč, Děti do 6 let - 5 Kč | info@muzeum-silnic.cz | muzeum-silnic.cz

Muzeum silnic ve Vlkýřovicích a Vojenský historický ústav Praha
 Vás zvou na výstavu

**MOBILIZACE
 1938**

21. 6. – 23. 9. 2023
 Nádvoří Muzea silnic ve Vlkýřovicích

Út-So 9-16 hodin | Vstupné: 100 Kč - 50 Kč (senioři 30 Kč) - ZTP - 30 Kč, Děti do 6 let - 10 Kč | www.muzeum-silnic.cz

Příloha č. 2 – Ostatní akce

Start veteránů u příležitosti 9. Fair play rally 19. 8. 2023

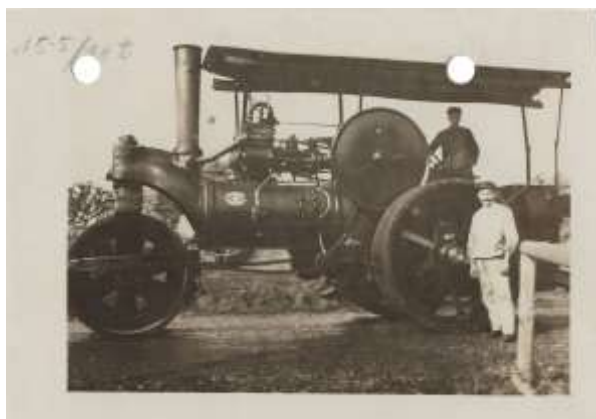
Muzejní odpoledne – dernisáž výstavy Mobilizace 1938, módní přehlídka ad. – 23. 9. 2023

Příloha č. 3 – Z nových sbírkových přírůstků Muzea silnic ve Vikýřovicích

ŠKODA 706 – speciální cisternový nákladní automobil, 1985, př.č. 9/2023, inv.č. 60.47

Fotografie parní válec z Královopolské továrny na stroje a vagony, 1. třetina 20. století, př.č. 19/2023, inv. č. 20.1259

Fotografie parního válce ze Škodových závodů v Plzni, 1. třetina 20. století, př.č. 20/2023, inv.č. 1260

Zlatá pamětní medaile prof. Špůrka za zásluhy o rozvoj České silniční společnosti, 2016, avers+revers, př.č. 39/2023, inv.č. 30.869

Dopravní značení - směrová tabule, poč. 40. let 20. století, př.č. 33/2023, inv.č. 40.133

Dopravní značení - informační tabule, poč. 40. let, př.č. 34/2023, inv.č. 40.134

Pf 1938 s motivem sv. Kryštofa, př.č. 38/2023, inv.č. 20.1272

Cirkulář Předpis pro cestáře na podkrajních silnicích, Brno 1829, př.č. 1/2023, inv.č. 20.1238

